

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ВОЛИНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

Кафедра англійської філології

На правах рукопису

ШИМАНСЬКА ДІАНА ОЛЕКСАНДРІВНА

**ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ НАВЧАННІ
ПИСЬМУ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ**

Спеціальність: 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
Освітньо- професійна програма Середня освіта. Англійська мова та
зарубіжна література

Робота на здобуття освітнього ступеня «Магістр»

Науковий керівник:

ГАЛАПЧУК – ТАРНАВСЬКА ОЛЕНА МИХАЙЛІВНА

кандидат філологічних наук, доцент

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол № 4

засідання кафедри англійської філології

від 7 листопада 2024 р.

Завідувач кафедри (*В. Ущина*) Ущина В. А.

ЛУЦЬК-2024

АНОТАЦІЯ

ШИМАНСЬКА Д. О. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ НАВЧАННІ ПИСЬМУ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ

Магістерська робота присвячена дослідженню використання штучного інтелекту (ШІ) для навчання письма англійською мовою учнів 5-9 класів. В умовах сучасної освіти застосування ШІ технологій відкриває нові можливості для розвитку навичок письма у школярів, особливо в контексті зростаючої потреби в інноваційних методах навчання. У роботі розглядаються теоретичні аспекти використання ШІ в освіті, зокрема його історія, розвиток і основні принципи.

Здійснено аналіз особливостей навчання письма англійською мовою учнів середнього шкільного віку, а також з'ясовано, які ШІ технології, зокрема ChatGPT та AIchat, можуть бути ефективними для розвитку навичок письма в умовах 5-9 класів. Визначено методи інтеграції цих технологій у навчальний процес для покращення якості написання текстів та розвитку критичного мислення учнів.

Емпірична частина роботи включає проведення педагогічного експерименту, спрямованого на розвиток письмових навичок учнів через інтерактивні вправи, які покращують лексичні, граматичні та стилістичні вміння школярів.

Отримані результати експерименту підтвердили позитивний вплив використання технологій штучного інтелекту, зокрема ChatGPT, на розвиток письмових навичок учнів. Порівняння результатів контрольної та експериментальної груп показало, що учні, які працювали з інтерактивними вправами на основі ChatGPT, демонстрували вищий рівень академічної успішності, активніше брали участь у заняттях і виявляли більшу зацікавленість у навчальному процесі порівняно з учнями контрольної групи.

Робота має теоретичне і практичне значення. Теоретична частина робить внесок у розвиток науки про застосування ШІ в освітньому процесі, в той час як практична цінність полягає в тому, що отримані результати можуть бути використані для покращення навчання письма англійською мовою в школах.

Робота буде корисною для педагогів, методистів, а також усіх, хто цікавиться сучасними технологіями в освіті та їх застосуванням у викладанні іноземних мов.

Ключові слова: штучний інтелект, англійська мова, навчання письму, учні 5-9 класів, ChatGPT, AIchat, інноваційні технології.

SUMMARY

SHYMANSKA D. O. THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TEACHING ENGLISH WRITING TO STUDENTS IN GRADES 5-9

This master's thesis is dedicated to studying the use of artificial intelligence (AI) in teaching English writing to students in grades 5-9. In the context of modern education, the application of AI technologies opens up new opportunities for developing students' writing skills, especially in response to the growing need for innovative teaching methods. The thesis examines the theoretical aspects of using AI in education, including its history, development, and key principles.

The work analyzes the peculiarities of teaching English writing to middle school students, as well as explores which AI technologies, particularly ChatGPT and AIchat, can be effective in enhancing writing skills in grades 5-9. The methods of integrating these technologies into the learning process to improve the quality of writing and foster critical thinking among students are identified.

The empirical part of the thesis includes conducting a pedagogical experiment aimed at developing students' writing skills through interactive exercises that enhance their lexical, grammatical, and stylistic abilities.

The results of the experiment confirmed the positive impact of AI technologies, particularly ChatGPT, on the development of students' writing skills. The comparison of the results from the control and experimental groups showed that students who worked with interactive exercises based on ChatGPT demonstrated higher academic performance, participated more actively in lessons, and showed greater interest in the learning process compared to students in the control group.

The thesis has both theoretical and practical significance. The theoretical part contributes to the development of knowledge regarding the use of AI in the educational process, while the practical value lies in the potential application of the findings to improve English writing instruction in schools.

The work will be useful for teachers, methodologists, and anyone interested in modern educational technologies and their application in foreign language teaching.

Keywords: artificial intelligence, English language, writing instruction, students in grades 5-9, ChatGPT, Alchat, innovative technologies

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ.....	10
1.1 Поняття штучного інтелекту.....	10
1.2 Історія застосування ШІ в освіті.....	15
Висновки до Розділу 1	18
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПИСЬМА.....	20
АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ.....	
2.1. Вимоги до навчання письма учнів 5-9 класів	20
2.2. ChatGPT та AIChat як основні технології ШІ для навчання англійської мови в 5-9 класах	30
Висновки до Розділу 2	35
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПИСЬМА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ШІ ТЕХНОЛОГІЙ CHATGPT.....	38
Висновки до Розділу 3	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	52

ВСТУП

Актуальність дослідження використання штучного інтелекту (далі - ШІ) в освітньому процесі визначається сучасними вимогами до навчання, що орієнтуються на інноваційні підходи, зокрема у вивченні іноземних мов. У світі, що швидко змінюється під впливом технологічного прогресу, традиційні методи викладання вже не можуть повністю задовольнити потреби учнів. Інтеграція ШІ у навчальний процес відкриває нові можливості для підвищення ефективності навчання, адаптації до індивідуальних потреб учнів та розвитку їхніх комунікативних і мовних навичок.

Особливо актуальним це стає у контексті навчання письма англійською мовою учнів 5-9 класів. Цей етап є вирішальним для формування базових мовних компетентностей, які надалі впливають на успішність у навчанні та комунікації. ШІ-технології, такі як ChatGPT та інші чат-боти, створені на основі сучасних мовних моделей, забезпечують персоналізовану підтримку учням, сприяють підвищенню мотивації до навчання та дають змогу тренувати письмові навички в інтерактивному форматі.

Застосування ШІ в навчанні письма також відповідає глобальним тенденціям цифрової трансформації освіти. Це дозволяє викладачам не лише полегшити процес підготовки матеріалів, а й удосконалити методи викладання, зосереджуючи увагу на індивідуальних особливостях кожного учня. Такі підходи сприяють розвитку критичного мислення, творчості та самостійності у роботі з текстами.

У контексті викладання англійської мови інтеграція ШІ-технологій дозволяє учням засвоювати граматичні структури, розширювати словниковий запас та відпрацьовувати навички створення різноманітних типів текстів. Використання інструментів ШІ у навчальному процесі дає можливість отримувати зворотний зв'язок у реальному часі, що сприяє покращенню якості письма та підвищує ефективність навчання.

Мета дослідження полягає у визначенні ефективності використання ШІ у навчанні письма англійською мовою учнів 5-9 класів. Дослідження спрямоване на обґрунтування доцільності впровадження ШІ-технологій для підвищення мотивації до навчання, розвитку критичного мислення та покращення комунікативних навичок учнів.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати теоретичні основи використання ШІ у сфері освіти.
2. Дослідити вимоги до навчання письма англійською мовою учнів 5-9 класів.
3. Оцінити можливості технологій ШІ, таких як ChatGPT, для розвитку письмових навичок у навчальному процесі.
4. Розробити методiku навчання письма із використанням ШІ та протестувати її ефективність у практиці.
5. Провести пробне навчання, щоб оцінити їх застосування в освітньому процесі.
6. Розробити рекомендації для викладачів щодо інтеграції ШІ-технологій у навчальний процес.

Об'єкт дослідження – процес навчання письма англійською мовою із застосуванням ШІ-технологій.

Предмет дослідження – вплив технологій ШІ на ефективність навчання письма, мотивацію учнів та розвиток їхніх мовних і комунікативних навичок.

Методи дослідження включають аналіз наукових джерел, педагогічний експеримент з використанням ChatGPT, анкетування учнів для оцінки мотивації до навчання, а також порівняння результатів контрольної та експериментальної груп.

Теоретична цінність полягає у систематизації знань про можливості ШІ у навчанні письма англійською мовою.

Практичне значення полягає у розробці рекомендацій для викладачів щодо інтеграції ШІ у навчальний процес для підвищення його ефективності та адаптації до потреб сучасних учнів.

Апробація результатів дослідження відбувалася на базі комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький ліцей № 25 Луцької міської ради».

Тези:

Шиманська Д. Використання штучного інтелекту при навчанні письму англійською мовою учнів 5-9 класів.

Мова, освіта, наука сучасності: виклики міжкультурної комунікації: IV Міжн. наук.-практич. конф., 23 лист. 2024 р. Тернопіль

Тернопільський національний педагогічний університет. (n.d). *Scientific journal of Ternopil National Pedagogical University*. Retrieved from <https://journals.tnpu.ternopil.ua/index.php/sm/home>

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, 3 основних розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи становить 54 сторінки комп'ютерного набору. У роботі використано 30 джерела літератури, зокрема наукових статей, монографій та нормативних актів.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ

1.1 Поняття штучного інтелекту

Штучний інтелект (ШІ) – це розділ інформатики, присвячений створенню систем, які здатні виконувати завдання, що зазвичай вимагають людського інтелекту. До таких завдань належать розпізнавання мови, розуміння та обробка природної мови, прийняття рішень, навчання, планування, обробка зображень і ще багато інших. Метою штучного інтелекту є створення машин або програм, здатних імітувати людські розумові процеси та автоматизувати завдання, підвищуючи ефективність їхнього виконання [14, с. 10].

В освіті ШІ може персоналізувати навчальний процес, підлаштовуючи матеріал під індивідуальні потреби учнів, та автоматизувати адміністративні процеси.

У ШІ виділяють декілька ключових підкатегорій, серед яких основними є слабкий та сильний ШІ [17, с. 1301]. Слабкий ШІ (іноді його називають вузьким ШІ) – це система, спеціалізована на виконанні конкретних завдань. Наприклад, голосові помічники, як-от Siri або Google Assistant, системи рекомендацій на платформах потокового відео чи в інтернет-магазинах, або ж алгоритми обробки зображень в додатках для розпізнавання облич. Слабкий ШІ здатен виконувати лише ті завдання, для яких він був спеціально створений, і не може адаптуватися до завдань за межами своєї спеціалізації.

Сильний ШІ – це концепція більш розвинутого інтелекту, який може виконувати будь-які інтелектуальні завдання на рівні людини. Ідея сильного ШІ залишається в основному теоретичною, адже ще не створено систем, які мали б повноцінний людський рівень інтелекту. Сильний ШІ повинен мати гнучкість і здатність до самонавчання в широкому спектрі завдань, що

робило б його фактично універсальним помічником у будь-якій сфері діяльності.

Загальний ШІ (AI) – це гіпотетична система, яка б мала здатність досягати людського рівня інтелекту у всіх аспектах, включаючи інтуїцію, креативність та здатність до емоційного розуміння. Загальний ШІ наразі є концепцією майбутнього і викликає як великий інтерес, так і побоювання в суспільстві, адже з таким розвитком пов'язані етичні, соціальні та економічні питання.

Ключовими технологіями, які стимулюють розвиток ШІ, є машинне навчання, глибоке навчання та обробка природної мови. Машинне навчання дозволяє системам вчитися на основі даних, а не тільки на основі жорстких правил, що робить їх більш адаптивними та здатними до самовдосконалення. Глибоке навчання – це підвид машинного навчання, що використовує багатопшарові нейронні мережі для вирішення складних завдань, таких як розпізнавання облич або переклад тексту. Обробка природної мови надає ШІ здатність працювати з текстами, аналізуючи та генеруючи людську мову, що важливо для таких застосувань, як чат-боти та голосові помічники.

Навчання письма англійською мовою стає значно ефективнішим завдяки використанню інноваційних програм, платформ і технологій на основі ШІ. Ці інструменти допомагають учням не лише уникати поширених граматичних і стилістичних помилок, але й розвивати навички зв'язного, креативного та грамотного письма. Завдяки інтеграції ШІ, платформи можуть автоматично адаптуватися до рівня учня, пропонуючи персоналізований підхід до кожного. Далі наведено детальний огляд найбільш популярних і ефективних програм, які активно використовуються в процесі навчання англійського письма та підтримують як учнів, так і вчителів.

Grammarly – це онлайн-платформа перевірки граматики, що ґрунтується на технологіях штучного інтелекту [9]. Сервіс підвищує якість письмового спілкування, пропонуючи рекомендації щодо правильності, чіткості, захопливості та тону повідомлення. З Grammarly можна працювати

за допомогою редактора, розширень у браузері, інструменту в Microsoft Office, застосунків та мобільних клавіатур. Офіси Grammarly є у Києві, Сан-Франциско та Ванкувері.

Засновники Grammarly – українці Олексій Шевченко, Максим Литвин та Дмитро Лідер. Вони розпочали роботу над сервісом ще у 2009 році, тоді він називався Sentenceworks. Спочатку сервіс планувався для студентів (раніше Литвин та Шевченко створили програму для пошуку плагіату). Працювати з Grammarly просто: перший крок – це створення облікового запису на сайті Grammarly.com, де доступні як безкоштовна, так і платна версії. Платна версія (Grammarly Premium) пропонує розширені можливості, зокрема вдосконалені підказки зі стилю та стилістичного словника. Платформу можна використовувати в кількох формах – через веб-інтерфейс, як розширення для браузера, в Microsoft Word, Outlook, а також як мобільну клавіатуру. Учень може вводити текст безпосередньо в Grammarly або завантажити вже написаний документ [19].

Програма миттєво аналізує текст і виділяє потенційні помилки, пропонуючи виправлення. Grammarly класифікує підказки за різними категоріями: граматики та орфографія позначені червоним, стиль і чіткість – синім, а тон і формальність – фіолетовим. Також є підказки для покращення словникового запасу, які позначаються зеленим. Граматичні та орфографічні корекції допомагають виправляти базові помилки, а стиль і чіткість підказують, як зробити текст лаконічнішим і зрозумілішим. Це особливо важливо для учнів, які вчаться писати послідовно і структуровано. Крім корекцій, Grammarly надає пояснення до кожної помилки, щоб учні могли зрозуміти причину і запам'ятати правила, що допомагає уникати подібних помилок у майбутньому [19].

Ще одна корисна функція – можливість встановлення цілей для кожного тексту. Учень може вибрати тип аудиторії, бажаний тон і стиль письма. Наприклад, для академічного письма Grammarly допоможе дотримуватися формального стилю й уникати неформальних

виразів. Grammarly також дозволяє відслідковувати покращення через підрахунок балів, який автоматично розраховується після кожного виправлення. Це допомагає учням бачити прогрес, мотивує їх вдосконалюватися і дає чітке уявлення про сильні та слабкі сторони письмових навичок. Інструмент підходить як для самостійного навчання, так і для використання вчителями, які можуть рекомендувати учням цю програму для роботи над їхніми творами чи завданнями. Grammarly робить навчання письма інтерактивним і дає можливість учням поступово покращувати свої знання англійської мови через практичний підхід і постійний зворотний зв'язок [25, с. 3].

NoRedInk – це освітня онлайн-платформа, яка допомагає учням удосконалювати свої навички письма, зокрема в галузі граматики, пунктуації, структури речень та стилістики. Платформа здобула популярність серед вчителів середньої та старшої школи завдяки інноваційному підходу до навчання і зосередженню на практиці письма.

Однією з головних особливостей NoRedInk є персоналізований підхід до навчання. Платформа дозволяє учням обирати теми, які їх цікавлять, наприклад, спорт чи музика, що робить процес навчання більш захоплюючим та мотиваційним. Це дозволяє працювати не тільки над граматичними вправами, а й над розвитком стилістичних навичок у контексті знайомих та цікавих для учнів тем. NoRedInk пропонує інтерактивні уроки та вправи, які допомагають учням покращити граматику та структуру речень. Вправи включають корекцію помилок у реченнях, граматичні тести та завдання на вдосконалення написаних текстів. Платформа також надає зворотний зв'язок в реальному часі: коли учні виконують завдання, вони отримують миттєві виправлення та пояснення своїх помилок, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

Для вчителів NoRedInk пропонує зручну систему моніторингу прогресу учнів. Вчителі можуть переглядати детальні звіти про успішність учнів, виявляти слабкі місця та надавати цілеспрямовану допомогу тим, хто цього

потребує. Такий підхід дозволяє проводити точну оцінку знань учнів і коригувати навчальний процес відповідно до їх потреб. Крім того, платформа підтримує навігацію через завдання на письмові роботи, де учні отримують можливість попрактикуватися в написанні есе, творчих робіт та інших текстів. Це дозволяє не тільки покращувати граматику, а й розвивати навички виразного і логічного письма.

Загалом NoRedInk є корисним інструментом для вчителів, які хочуть підвищити рівень письмових навичок учнів. Платформа поєднує персоналізоване навчання з інтерактивними вправами та зворотним зв'язком, що робить її потужним інструментом для розвитку письма в середній та старшій школі [2, с. 125].

Hemingway Editor – це онлайн-інструмент, який може бути дуже корисним для учнів 5-9 класів, допомагаючи їм удосконалювати свої навички письма англійською мовою. Платформа була розроблена, щоб допомогти писати чітко, просто та зрозуміло. Вона особливо корисна для школярів, які прагнуть покращити стиль своїх текстів, зробити їх більш лаконічними та доступними для читача [21].

Основні функції Hemingway Editor допомагають учням зосередитися на таких важливих аспектах письма, як спрощення складних речень і уникання зайвих слів. Це важливо, оскільки учні часто схильні писати занадто довгі та заплутані речення, що може ускладнювати їх розуміння. Інструмент автоматично підкреслює складні для сприйняття фрагменти тексту, вказуючи на можливі покращення. Наприклад, він виділяє довгі речення, які потребують скорочення або розділення, а також надмірне використання пасивного голосу, яке знижує енергійність тексту. Ці зауваження дають учням змогу покращити свої писемні навички, сприяючи написанню більш прямолінійних і зрозумілих текстів [21].

Ще одна корисна функція Hemingway Editor – це визначення рівня складності тексту, що дозволяє учням оцінити, чи їхній текст підходить для певної аудиторії. Це особливо важливо, коли учні пишуть для своїх

однокласників або в рамках шкільних завдань, адже зрозуміти, чи буде їхній текст доступним для читача, допомагає вчитися адаптувати стиль під різні ситуації. Інтерфейс Hemingway Editor досить простий і зручний у використанні. Учні просто вставляють свій текст у редактор, і система автоматично підсвічує проблемні місця. Кожне підсвічування має колір, який вказує на тип помилки: складність речення, пасивний голос, зайві слова або інші стилістичні недоліки. Така візуалізація допомагає учням швидко усвідомити свої помилки і виправити їх, працюючи над поліпшенням тексту. Завдяки своїй простоті та ефективності, Hemingway Editor може стати чудовим інструментом для учнів середньої школи. Він не тільки допомагає покращити технічні аспекти письма, але й розвиває критичне мислення, адже учні навчаються самостійно редагувати свої тексти, розпізнавати й виправляти слабкі місця [25, с. 10].

Отже, ШІ – це галузь інформатики, що зосереджена на розробці систем, здатних виконувати завдання, які зазвичай вимагають людського інтелекту, як-от розпізнавання мови, обробка текстів та зображень, прийняття рішень і навчання. ШІ поділяється на слабкий (виконує конкретні завдання, наприклад, голосові помічники) і сильний (гіпотетичний рівень інтелекту, що зрівняється з людським). Основними технологіями ШІ є машинне і глибоке навчання, а також обробка природної мови. В освіті ШІ допомагає персоналізувати навчання і вдосконалювати письмові навички за допомогою таких платформ, як Grammarly, NoRedInk та Hemingway Editor, які забезпечують інтерактивність, зворотний зв'язок і адаптацію до потреб учнів.

1.2 Історія застосування ШІ в освіті

Штучний інтелект в освіті є однією з найбільш революційних інновацій останніх десятиліть, значно змінивши підходи до навчання. У навчанні іноземних мов, зокрема англійської, застосування технологій ШІ дає змогу створювати адаптивні платформи, які враховують індивідуальні особливості

кожного учня. Історія цього процесу бере початок ще в середині 20 століття і еволюціонує разом із розвитком самих технологій.

Перші спроби інтеграції штучного інтелекту в освіту почалися ще в 1950-1960-х роках, коли з'явилися перші комп'ютерні програми для навчання. Одним із перших великих проєктів, які стали основою для подальших технологій у навчанні, був проєкт PLATO (Programmed Logic for Automatic Teaching Operations), що з'явився в 1960 році в університеті Іллінойсу. Ця система дозволяла студентам навчатися через комп'ютер, виконуючи вправи з різних дисциплін, у тому числі і з мов [23, с. 40].

Однак, на той час комп'ютерні програми були здебільшого статичними, і ШІ лише починав формуватися як область досліджень. Програми мали обмежену здатність до адаптації та корекції, що значно звужувало їхні можливості в порівнянні з сучасними платформами.

1980-1990-ті роки стали часом, коли персональні комп'ютери та програми для вивчення мов почали активно входити в побут. На цьому етапі з'явилися перші комерційні програми для вивчення іноземних мов, що використовували основи штучного інтелекту. Однією з таких інновацій була система Rosetta Stone, яка пропонувала курси для вивчення мов, зокрема англійської. Вона застосовувала технології розпізнавання мови та методи, що забезпечували інтерактивне навчання з урахуванням індивідуальних особливостей користувача [23, с. 42].

В цей період з'являються й перші спроби використання штучного інтелекту для аналізу та корекції мовних помилок, наприклад, програми для вивчення граматики. Однак ці технології все ще були досить примітивними й не мали здатності до глибокої адаптації та розуміння контексту.

На початку 21 століття, з розвитком інтернету та мобільних технологій, застосування ШІ в освіті набуло нового рівня. Віртуальні платформи, які дозволяли користувачам навчатися англійській мові в онлайн-форматі, почали використовувати складніші алгоритми для адаптації до потреб учня. Платформи, як Duolingo, почали використовувати алгоритми машинного

навчання, що дозволяли кожному користувачеві отримувати індивідуально підібрані завдання на основі його рівня знань.

Система Duolingo, що була запущена в 2011 році, стала важливим кроком уперед у використанні ШІ для навчання мовам. Вона дозволяла не лише виконувати вправи з граматики та лексики, але й адаптувати навчальний процес під рівень учня. Алгоритм системи оцінював виконання завдань і на основі цього регулював складність наступних вправ, що значно покращувало ефективність навчання.

Крім того, були створені й інші платформи, що використовують технології ШІ для навчання англійської мови, зокрема для автоматичної перевірки вимови та граматики, а також для надання персоналізованих рекомендацій з вивчення матеріалу.

Сучасні технології дозволяють застосовувати ШІ в освіті на ще більш глибокому рівні. Завдяки використанню великих даних та нейронних мереж, ШІ здатен здійснювати не тільки оцінку рівня знань, а й розуміти контекст, що дає змогу значно підвищити ефективність навчання.

Одним із сучасних досягнень є інтеграція голосових помічників, таких як Google Assistant та Siri, у процес вивчення англійської мови. Ці технології дозволяють користувачам безпосередньо спілкуватися з системою, отримуючи миттєві відповіді, що покращує навички говоріння та вимови. Використання чат-ботів і віртуальних помічників стало поширеним у процесі навчання, забезпечуючи більш інтерактивний та персоналізований досвід [24, с. 70].

Штучний інтелект також активно застосовується в галузі автоматичного перекладу, де системи, як Google Translate або DeepL, постійно вдосконалюють свої алгоритми, намагаючись забезпечити більш точні переклади та покращення граматики. Ці системи не лише перекладають текст, а й аналізують мовні конструкції, що робить їх корисними для навчання, особливо для студентів, які вивчають іноземні мови [24, с. 72].

Застосування ШІ дозволяє автоматизувати ряд рутинних процесів, таких як перевірка домашніх завдань, корекція граматичних помилок або аналіз вимови, що дає викладачам більше часу для індивідуальної роботи з учнями. Викладачі можуть використовувати системи ШІ для моніторингу прогресу студентів, аналізуючи їхні сильні та слабкі сторони, що допомагає забезпечити більш цілеспрямовану допомогу та корекцію.

Історія застосування ШІ в навчанні англійської мови – це постійний процес еволюції технологій та методів. Від перших комп'ютерних програм до сучасних адаптивних платформ, ШІ в освіті відкриває нові можливості для студентів і викладачів. Це дозволяє не лише покращити якість навчання, а й зробити його доступним, персоналізованим і ефективним. У майбутньому можна очікувати ще більше інтеграції ШІ в навчальні процеси, що дозволить створювати інноваційні підходи до вивчення мов, зокрема англійської.

Висновки до Розділу 1

Аналіз використання штучного інтелекту в навчанні письму дозволяє зробити кілька важливих висновків, які відображають як переваги, так і виклики цієї технології.

По-перше, ШІ виявляє значний потенціал для покращення якості навчання письма. Використання таких інструментів, як системи автоматичної перевірки граматики та стилістики, дає учням можливість самостійно коригувати свої помилки, що стимулює їх до більш глибокого розуміння мовних правил. Технології також сприяють розвитку індивідуалізованого підходу до навчання, адже дозволяють надавати персоналізовані рекомендації для кожного учня. Такі системи сприяють зменшенню кількості помилок та покращенню рівня письма у школярів, особливо у вивченні складних граматичних структур.

Одним із суттєвих переваг є швидкість і точність зворотного зв'язку, який надається учням. Завдяки ШІ, учні можуть миттєво отримувати оцінку своїх текстів і усувати помилки на етапі написання, що підвищує ефективність навчання. Крім того, це дає можливість вчителям зосередитися на інших аспектах навчального процесу, таких як розвиток креативних навичок учнів або робота з більш складними завданнями.

Однак, незважаючи на численні переваги, використання ШІ у навчанні письма має й певні проблеми та виклики. Одним із основних бар'єрів є недостатній рівень підготовки вчителів до інтеграції нових технологій у свою педагогічну діяльність. В Україні багато вчителів не володіють необхідними знаннями для використання таких технологій, що обмежує потенціал їх застосування в класі. До того ж, учні можуть стати залежними від автоматичних систем перевірки, що може знижувати їхні навички самостійної перевірки та редагування текстів. Тому важливо забезпечити баланс між використанням ШІ та традиційними методами навчання, аби не втратити критичне мислення учнів.

Загалом, ШІ має величезний потенціал для змін у системі освіти, і його ефективне використання може радикально змінити традиційні методи викладання. Для цього необхідно створювати навчальні платформи, що поєднують інноваційні технології та інтерактивні методи, а також забезпечувати належну підготовку вчителів для інтеграції ШІ в їхню педагогічну практику. Це дозволить значно покращити якість навчання письму, зробивши його більш індивідуалізованим і доступним для кожного учня.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПИСЬМА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ

2.1. Вимоги до навчання письма учнів 5-9 класів

Навчання письма в англійській мові є однією з найважливіших складових освітнього процесу. Воно не лише дозволяє учням удосконалювати свої граматичні й лексичні навички, але й розвиває критичне мислення, уяву та здатність до самоаналізу. Письмо є одним із найскладніших, але водночас найефективніших способів вираження думок, адже воно вимагає логічної організації інформації, грамотності та чіткої структурованості висловлювань.

Для учнів 5-9 класів розвиток письмових навичок є важливою частиною загального процесу навчання англійської мови. Оскільки в ці роки діти ще лише починають працювати з більш складними лексичними та граматичними конструкціями, письмові вправи відіграють величезну роль у розвитку їхніх мовних і комунікативних здібностей. Процес навчання письма охоплює широкий спектр завдань, починаючи від простих описів, закінчуючи складними есе та аргументованими відгукami [1, с. 5].

Одним із завдань вчителя є допомогти учням поступово освоїти всі аспекти письмової діяльності. Першим кроком є навчання учнів основам структури тексту: початок, основна частина і висновок. Вчитель повинен навчити учнів організовувати свої думки логічно, дотримуватися стилістичних вимог до тексту та уникати помилок в орфографії та пунктуації.

На етапі 5 класу учні повинні навчатися створювати прості тексти, такі як опис себе, своєї родини чи друзів, а також прості розповіді про події. Основний акцент робиться на засвоєнні базової лексики та граматики. Учні повинні вміти правильно ставити дієслова в простих часах, використовувати базові структури речень і формулювати думки коротко і чітко. Письмова

діяльність на цьому етапі є важливим інструментом для розвитку навичок комунікації [8, с. 60].

У 6 класі вимоги до учнів поступово зростають. Вони повинні вміти писати короткі описи подій або людей, використовувати більше словникового запасу та граматичних конструкцій. Учні мають навчитись будувати більш складні речення, що складаються з кількох частин. Також вони повинні навчитися надавати короткі відгуки на прочитані тексти або побачені фільми, використовуючи відповідні фрази для вираження своїх думок [1, с. 20].

З 7 класу учні мають вже достатньо розвинені навички письма для створення більш складних текстів. Зокрема, вони повинні навчитися писати есе на задану тему, що вимагає не тільки знання граматики, але й вміння аргументувати свою точку зору [8, с. 62].

Важливою складовою цього етапу є робота над розвитком словникового запасу, зокрема, використання синонімів та антонімів, а також навчання вживанню різних граматичних конструкцій. Учні повинні навчитися виражати свої думки логічно, із чітким поділом на вступ, основну частину та висновок. Для цього необхідно використовувати вміння будувати складні речення, що включають умовні конструкції, порівняння та інші мовні прийоми.

Важливим аспектом розвитку письма є також робота над стилістичними характеристиками тексту. Зокрема, учні повинні навчитися відрізняти формальні та неформальні стилі письма, правильно використовувати мову для різних ситуацій: офіційних листів, звернень, електронних листів, а також для вираження особистих думок і вражень у більш невимушеній формі.

У 8 та 9 класах письмова діяльність стає ще більш складною. Учні повинні бути готовими до написання аргументованих есе, де потрібно не лише висловити свою точку зору, але й підтримати її доказами та прикладами. Це включає вміння правильно вибудувати логіку тексту,

організовувати абзаци, використовувати різні види зв'язків і переходів між ними.

Критерії, за якими оцінюється письмова робота на цьому етапі, включають: чіткість викладу, наявність аргументів, граматичну правильність, використання різноманітних мовних конструкцій, а також здатність писати тексти різних стилів – від описових до наукових або журналістських. Таке поступове підвищення складності письмових завдань важливе, оскільки воно дозволяє учням поступово засвоювати нові мовні структури, збільшувати словниковий запас і розвивати вміння чітко, аргументовано та творчо висловлювати свої думки в письмовій формі. Водночас, учні отримують можливість розвивати свої креативні здібності, навчатися писати не лише для виконання завдань, а й для самовираження через слово [6].

У 5 класі учні мають вміти писати прості повідомлення, які використовуються в повсякденному житті. Це можуть бути листи-подяки, короткі записки або повідомлення, наприклад, для родини чи друзів. Під час написання таких текстів учні повинні застосовувати елементарні граматичні конструкції, такі як Present Simple (я/ти/він пише, читає тощо) та **be** в простих формах (I am, she is, they are). Використання ввічливих виразів, таких як "Thank you", "I'm sorry", "I like", допомагає формувати культурні навички спілкування. Учні також повинні правильно вибирати форму привітання та закінчення листа, наприклад, "Dear..." або "Best wishes".

Ще одним важливим аспектом письмового навчання є здатність писати короткі листи або записки. Це можуть бути повідомлення для пояснення відсутності в школі, нагадування або запитання. В таких письмових завданнях учні повинні вміти чітко структурувати текст, застосовувати прості часові форми Present Simple та Present Continuous, а також коректно використовувати *there is/there are* для опису існування предметів або людей. Завдання на написання простих запитань і відповідей також є важливою частиною навчання. Учні повинні вміти писати запитання, використовуючи *wh-words* (what, where, how), а також правильно відповідати на них. Це

можуть бути такі запитання, як "What is your name?", "How are you?", "Where do you live?" і відповіді на них, наприклад, "I am fine", "I live in Kyiv". Відповіді можуть бути короткими, з використанням yes/no форм або з поясненням, наприклад, "I like football".

У 5 класі важливою є також робота з лексикою, пов'язаною з повсякденним життям. Учні повинні засвоїти базові слова на теми "Моя родина", "Мій дім", "Здоров'я", "Хобі". Наприклад, вони повинні знати слова, що описують членів родини ("mother", "father", "sister", "brother"), різні предмети в домі ("table", "bed", "sofa"), а також частини тіла та основні хвороби ("head", "hand", "doctor", "medicine"). Ця лексика допомагає учням не лише писати про себе, а й взаємодіяти з іншими, описуючи своє оточення. З граматичної точки зору учні повинні вміти використовувати основні часи, такі як Present Simple для опису звичайних дій, Present Continuous для опису дій, які відбуваються зараз, та there is/there are для опису об'єктів у просторі.

Також важливим є вміння працювати з прикметниками для порівняння, такими як "big", "small", "tall", "short", а також використання more і less для порівняння. Комунікативні навички є невід'ємною частиною письмового навчання. Учні повинні вміти висловлювати свої думки письмово, застосовуючи базові мовні конструкції, та використовувати стратегії для пояснення, якщо вони не розуміють або не пам'ятають якогось слова. Для цього важливо розвивати здатність учнів до взаємодії, запитуючи або пояснюючи інформацію простими словами.

Один із можливих прикладів письмового завдання – це написання короткого листа другу або родичу, в якому учень описує свій день або планує свої канікули. Це завдання допомагає не тільки застосувати вивчені граматичні структури, але й тренувати написання зв'язного тексту на теми, знайомі учням [4].

Загалом, на етапі 5 класу навчання письму полягає в розвитку базових навичок письмового спілкування, використовуючи прості граматичні конструкції, відповідну лексику та елементарні комунікативні стратегії. Ці

навички є основою для подальшого розвитку письмового мовлення учнів у наступних класах.

У 6 класі учні англійської мови продовжують удосконалювати навички письмового мовлення, зосереджуючись на створенні більш детальних і структурованих текстів. На цьому етапі вони повинні навчитися писати різноманітні типи письмових робіт, такі як описи, розповіді, листи й діалоги, з використанням складніших граматичних конструкцій і розширеного словникового запасу.

Одним із ключових завдань є здатність створювати зв'язні тексти на знайомі теми. Учні повинні вміти писати описи людей, предметів або подій, наприклад, розповідати про свого друга, улюблену книжку чи місце, яке їм подобається. Крім того, вони повинні мати навички створення невеликих оповідань або звітів про власний досвід, як-от написання тексту "Як я провів літні канікули" чи "Мій день у школі". Учні також вчать писати листи — як офіційні, так і неофіційні. Важливо, щоб вони могли правильно використовувати форми звертання, такі як "Dear..." і "Yours sincerely" або "Best wishes", а також дотримуватися відповідного формату написання тексту.

Наприклад, у неофіційних листах до друга учні мають вміти висловлювати подяку, описувати свій настрій або розповідати про майбутні плани. Для розвитку комунікативних навичок учні повинні практикувати написання діалогів. Це завдання допомагає їм правильно структурувати репліки, використовувати ввічливі вирази, як-от "Could you please..." або "Would you like...", і застосовувати граматичні конструкції для запитань та відповідей.

З граматичної точки зору у 6 класі учні повинні впевнено використовувати такі часи, як Present Simple, Present Continuous, Past Simple і Future Simple. Важливим є також використання складних речень із такими сполучниками, як "because", "when", "if". Вони повинні вміти застосовувати

прикметники для порівняння (*bigger, the most interesting*) і конструкції, які допомагають виразити свою думку (*I think, In my opinion*) [3].

Тематика письмових завдань у 6 класі включає повсякденне життя, хобі, подорожі, погоду, школу та свята. Учні мають розширювати свій словниковий запас, вивчаючи лексику, пов'язану з цими темами, і використовувати її у своїх письмових роботах. Наприклад, вони повинні вміти написати текст про свої улюблені види спорту чи розповісти про те, як їхня сім'я святкує Різдво. Таким чином, у 6 класі основний акцент робиться на створенні зв'язних, більш складних текстів із правильним використанням граматики, лексики та логічної структури. Ці навички є основою для подальшого розвитку письмового мовлення у старших класах.

У 7 класі учні англійської мови продовжують розвивати свої навички письмового мовлення, зосереджуючись на створенні більш розгорнутих та структурованих текстів. Основна мета цього етапу – навчити учнів писати зв'язні й логічно побудовані тексти різних типів, використовуючи розширений словниковий запас і складніші граматичні конструкції [3].

На цьому етапі учні повинні вміти створювати різноманітні тексти, такі як описи, оповідання, есе та листи. Наприклад, у текстах-описах вони мають демонструвати здатність детально описувати місця, людей чи предмети, зокрема розповідати про визначні місця свого міста, описувати свою школу або улюблену книгу.

У завданнях на написання оповідань учні вчаться створювати короткі історії, спираючись на особистий досвід або запропонований сюжет. Для цього вони використовують різні граматичні часи, такі як *Past Simple, Past Continuous* і *Present Perfect*.

Окрему увагу в 7 класі приділяють написанню есе. Учні починають формувати вміння висловлювати свої думки у форматі роздумів, таких як "Моя улюблена пора року" або "Переваги й недоліки сучасних технологій". Це допомагає розвивати критичне мислення і навички аргументації.

Розширюються й навички написання листів. Учні повинні впевнено писати як офіційні, так і неофіційні листи [3].

Наприклад, вони мають вміти створювати електронний лист другу з описом своїх канікул або написати офіційний запит до бібліотеки щодо наявності потрібної книги. Важливими елементами в таких завданнях є дотримання формату листа, правильний вибір форми звертання та використання ввічливих фраз, таких як "I would like to ask..." або "I am looking forward to your reply". З граматичної точки зору учні 7 класу повинні впевнено використовувати як базові, так і нові конструкції.

Наприклад, вони мають засвоїти такі граматичні форми, як Present Perfect для опису досвіду, модальні дієслова (must, should, can) для висловлення порад або необхідності, умовні речення першого типу (If I study hard, I will pass the exam) та речення з непрямою мовою (He said that he was tired).

Тематика письмових робіт також стає різноманітнішою. Учні пишуть тексти на теми подорожей, спорту, улюблених хобі, сучасних технологій, екології та соціального життя. Для цього вони вивчають відповідну лексику, яка допомагає їм не лише збагатити свої тексти, але й більш вільно висловлювати свої думки.

Таким чином, у 7 класі головний акцент робиться на вмінні писати зв'язні тексти різного типу, розвиваючи при цьому лексичний запас, граматичну точність і комунікативну компетентність. Ці навички готують учнів до виконання більш складних письмових завдань у старших класах.

У 8 класі учні англійської мови поглиблюють свої навички письмового мовлення, зосереджуючись на створенні більш структурованих і детальних текстів. Основна мета цього етапу – навчити учнів писати тексти різних жанрів, дотримуючись логіки викладу, стилістичних особливостей та граматичної правильності.

Учні повинні впевнено писати описи, розповіді, листи, есе та статті. У завданнях на опис вони розширюють свої вміння деталізувати зовнішність,

риси характеру, місця або події. Наприклад, вони можуть описати улюбленого літературного персонажа, визначне місце свого регіону чи подію, яка справила на них велике враження. Такі тексти мають бути послідовними, із використанням відповідних прикметників, часових форм (Present Simple, Past Simple, Present Perfect) та структур для порівняння.

Уміння складати розповіді також удосконалюється. Учні пишуть історії з елементами інтриги або гумору, описують свої минулі пригоди чи вигадані події. Вони використовують різноманітні часові форми (Past Continuous, Past Perfect) і засоби зв'язності тексту (first, then, suddenly, finally).

Важливим компонентом навчання письма в 8 класі є написання есе. Учні вчаться висловлювати свою думку з різних питань, аргументуючи свою точку зору. Наприклад, вони пишуть есе на теми "Чому важливо зберігати природу?", "Переваги й недоліки соціальних мереж" або "Чи варто підліткам працювати?". У таких текстах учні повинні демонструвати вміння структурувати свої думки, чітко виділяти вступ, основну частину та висновок, використовувати зв'язки між абзацами та слова-зв'язки (moreover, however, on the other hand).

Листування залишається важливою складовою. Учні пишуть як офіційні, так і неофіційні листи. Вони мають вміти складати електронні листи з проханням, запитом інформації або подякою. Наприклад, це може бути лист до туристичної агенції із запитанням про тур чи до друга з розповіддю про нові захоплення. Важливими елементами є правильне оформлення листа, ввічливі фрази (Could you please..., I would be grateful if...) та відповідність стилю звертання.

У 8 класі розширюються вимоги до граматичної точності. Учні працюють із умовними реченнями першого й другого типу (If I had a million dollars, I would...), складнопідрядними реченнями з "although", "while", "because", а також із пасивними конструкціями (The book was written by...). Крім того, вони починають використовувати конструкції для вираження припущень і ймовірності (might, could, may).

Тематика письмових завдань стає ще більш різноманітною. Учні пишуть на теми екології, здорового способу життя, культури, медіа, сучасних технологій і своїх мрій на майбутнє. Це дає їм можливість не лише практикувати нову лексику, а й висловлювати власні думки й емоції. Таким чином, у 8 класі акцент робиться на створенні зв'язних і логічних текстів різного типу. Учні вдосконалюють свої навички аргументування, граматичної точності та стилістичної відповідності, що готує їх до більш складних письмових завдань у старших класах і повсякденному житті.

У 9 класі учні англійської мови досягають рівня, який дозволяє їм впевнено створювати письмові тексти різних типів, демонструючи логічність, точність і стилістичну відповідність. Основна мета цього етапу – підготовка до написання складних текстів, які відповідають академічним і життєвим потребам, а також удосконалення вмінь висловлювати свої думки письмово з дотриманням формальних і неформальних вимог.

На цьому рівні учні мають вміти писати різні типи текстів, такі як розповіді, статті, есе, офіційні та неофіційні листи, відгуки й звіти. Завдання на написання розповідей передбачають складання цікавих історій із чіткою структурою: вступ, розвиток подій, кульмінація й завершення. Учні повинні використовувати різноманітні часові форми (Past Simple, Past Continuous, Past Perfect) і засоби зв'язності (in the beginning, later, as a result) [3].

Особливу увагу приділяють написанню есе. Учні вчаться писати аргументативні й дискусійні тексти, такі як "Чи потрібна підліткам робота?", "Переваги й недоліки навчання онлайн" або "Чи можливий світ без війни?". У таких завданнях вони повинні чітко структурувати текст, виділяти основні тези, наводити аргументи та контраргументи, а також робити логічні висновки. Використання слів-зв'язок (therefore, in contrast, as a result, on the one hand/on the other hand) є обов'язковим.

Учні також вдосконалюють вміння писати статті та відгуки. Вони вчаться описувати враження від подій, книг, фільмів або концертів, висловлюючи свою думку й аргументуючи її. Наприклад, вони можуть

написати відгук на книгу, яку прочитали, чи статтю про вплив технологій на молодь.

Листування залишається важливою частиною навчання. У 9 класі учні повинні впевнено писати як офіційні, так і неофіційні листи. Наприклад, це можуть бути запити на отримання інформації, листи-подяки чи заяви до організацій. У неофіційних листах вони вчаться ділитися враженнями, планами чи запитувати поради. Учні мають дотримуватися відповідного формату, використовувати ввічливі фрази та стилістично коректні вирази (I am writing to inform you..., I look forward to hearing from you..., Best regards). З граматичної точки зору, у 9 класі учні активно використовують умовні речення другого й третього типу (If I had studied harder, I would have passed the exam), пасивний стан у різних часових формах (The project has been completed), а також модальні дієслова для вираження припущень, необхідності й заборони (must, might, should, needn't). Вони вчаться працювати з непрямою мовою (He asked me what I was doing) та узгодженням часів.

Тематика письмових завдань охоплює широке коло питань, таких як глобальні проблеми (екологія, війна і мир), особистісний розвиток (плани на майбутнє, кар'єра), суспільне життя (волонтерство, соціальні медіа) та культура (традиції, подорожі). Це дозволяє учням не лише розширювати свій словниковий запас, але й навчатися висловлювати свої думки на складні теми.

Таким чином, у 9 класі головний акцент робиться на вмінні створювати чіткі, структуровані та різнопланові тексти з використанням багатого словникового запасу, граматичної точності й логічної послідовності. Ці навички є важливою підготовкою до старших класів і майбутнього використання англійської мови в академічному чи професійному середовищі.

2.2. ChatGPT та AIchat як основні технології ШІ для навчання англomовного письма в 5-9 класах

ChatGPT та AIchat є двома важливими технологіями штучного інтелекту, які можуть бути ефективно використані для навчання англomовного письма учнів 5-9 класів. Вони здатні допомогти учням покращити свої письмові навички через інтерактивне спілкування та зворотний зв'язок, що забезпечує більш персоналізовану допомогу. Ось основні аспекти обох технологій:

ChatGPT – це потужний інструмент штучного інтелекту, розроблений компанією OpenAI, який має великий потенціал у навчанні письма учнів 5-9 класів. Цей чат-бот здатний взаємодіяти з учнями та надавати миттєвий зворотний зв'язок, що допомагає покращити письмові навички англійської мови. Однією з головних переваг ChatGPT є можливість надавати персоналізовані поради, що відповідають рівню знань конкретного учня. Наприклад, для учнів 5 класу ChatGPT може допомогти з базовими граматичними конструкціями, такими як Present Simple, а для старших учнів – із більш складними структурами, наприклад, Past Perfect чи Conditional Sentences [2, с. 5].

ChatGPT також допомагає учням удосконалювати свої граматичні навички, пояснюючи використання різних часів, артиклів, модальних дієслів та інших граматичних категорій, що є необхідними для правильного письма. Завдяки цьому, учні можуть уникати типових помилок, покращуючи точність і виразність своїх текстів. Крім того, ChatGPT підтримує творчі завдання, такі як написання есе, коротких історій або листів. Це дозволяє учням не тільки практикувати граматику, а й розвивати креативність, що є важливою складовою розвитку письмових навичок.

Ця платформа також є корисна для розвитку стилістичних навичок. Учні можуть використовувати ChatGPT для створення різних типів текстів, таких як неофіційні листи чи повідомлення, а також офіційні заяви чи запити.

Це навчає їх адаптувати свій стиль письма відповідно до ситуації. Оскільки ChatGPT дозволяє вести діалог, учні можуть задавати питання щодо складних граматичних конструкцій чи зворотного зв'язку по своїх роботах. Це дає їм змогу отримувати роз'яснення без необхідності звертатися до вчителя або використовувати інші ресурси.

Завдяки здатності адаптуватися до різних рівнів знань, ChatGPT може створювати завдання відповідно до потреб учнів. Наприклад, для п'ятикласників це можуть бути прості письмові завдання, такі як написання коротких повідомлень або опису свого дня, а для учнів старших класів — більш складні роботи, зокрема есе або дискусійні тексти. Окрім створення текстів, ChatGPT також допомагає учням вдосконалювати вже написані роботи, надаючи рекомендації щодо їх редагування та покращення структури [5, с. 21].

Використання ChatGPT у класі забезпечує не тільки ефективне навчання письму, але й розвиває у учнів навички самостійної роботи, критичного мислення та творчого підходу до вирішення завдань. Завдяки інтерактивності та миттєвому зворотному зв'язку, цей інструмент дозволяє учням бути більш залученими до процесу навчання та зберігати високу мотивацію, що є важливим фактором для успішного освоєння англійської мови.

На рис. 2.1 представлено інтерфейс та функціональні можливості ChatGPT у контексті навчання англійської мови.

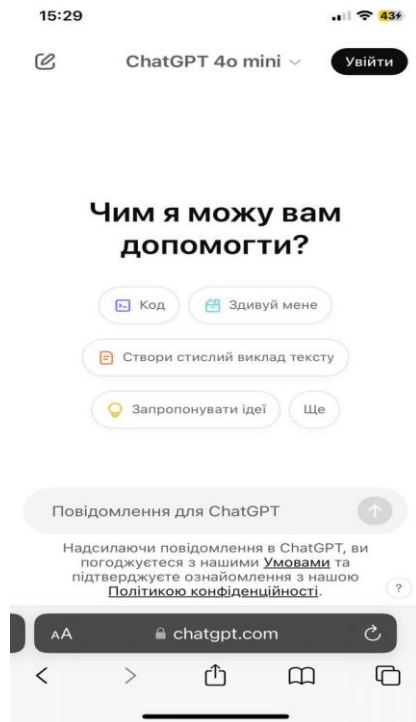

Рис. 2.1 ChatGPT

AIchat – це ще один інструмент на основі штучного інтелекту, який активно використовується для підтримки навчання, включаючи навчання письму англійською мовою [28, с. 115]. Як і ChatGPT, AIchat здатен допомогти учням 5-9 класів вдосконалювати свої письмові навички через взаємодію з інтелектуальними системами, які аналізують та коригують тексти, надаючи учням корисні поради та рекомендації.

Один із головних способів, яким AIchat може бути корисним для учнів, – це надання миттєвого зворотного зв'язку. Після того як учень написав текст, AIchat може оцінити граматику, структуру, лексичні помилки та запропонувати вдосконалення.

Такий підхід дозволяє учням швидко розпізнавати помилки та вчитися на них, що значно покращує їхні навички письма. AIchat також допомагає учням розвивати їхній словниковий запас. Взаємодія з цим інструментом дозволяє учням практикувати нові слова і фрази в контексті письмових завдань. Це особливо корисно для учнів 5-9 класів, адже на цих етапах навчання вони повинні вивчати все більше нових слів та конструкцій, які вони можуть використовувати в своїх текстах. AIchat може запропонувати

синоніми, варіанти виразів та допомоги зрозуміти, як і коли використовувати певні слова.

Іншим важливим аспектом є допомога у створенні текстів різної складності. AIChat може підтримувати учнів у написанні коротких повідомлень, есе, листів, а також складніших письмових робіт, таких як аналізи, резюме чи дослідницькі роботи. Це дає можливість учням практикувати різні типи письмового мовлення, що є важливим для їхнього розвитку як мовців і письменників.

AIChat також активно підтримує креативність учнів. Якщо учні мають завдання створити вигадану історію або розповідь, AIChat може допомогти генерувати ідеї для сюжетів, підказати, як краще побудувати розповідь, а також дати поради щодо розвитку персонажів чи опису подій. Це стимулює творчий підхід і допомагає розвивати уяву учнів. Як і ChatGPT, AIChat може використовувати індивідуальний підхід до кожного учня, пропонуючи завдання відповідно до їхнього рівня знань. Це дозволяє учням отримувати поради та завдання, які відповідають їхнім навчальним потребам, а також прогресувати у вивченні письма [30, с. 29].

Для учнів 5 класу AIChat може запропонувати прості завдання, а для старших учнів – більш складні, де необхідно застосовувати вивчені граматичні конструкції та розвивати вміння писати зв'язні та логічно структуровані тексти. Ще однією сильною стороною AIChat є його здатність надавати учням поради з редагування їхніх робіт. Учні можуть надіслати свої тексти AIChat для оцінки, отримати вказівки щодо того, як поліпшити структуру, покращити логічний зв'язок між абзацами або зробити текст більш виразним і зрозумілим [29, с. 10].

Таким чином, AIChat дозволяє учням 5-9 класів не лише виправляти помилки, а й активно розвивати свої письмові навички, працюючи над складнішими завданнями. Зокрема, він допомагає покращувати граматику, стиль, розширювати словниковий запас та розвивати творчі навички, що робить навчання англійською більш інтерактивним і ефективним.

Рис. 2.2 демонструє інтерфейс AIchat, який використовується для вдосконалення письмових навичок учнів.

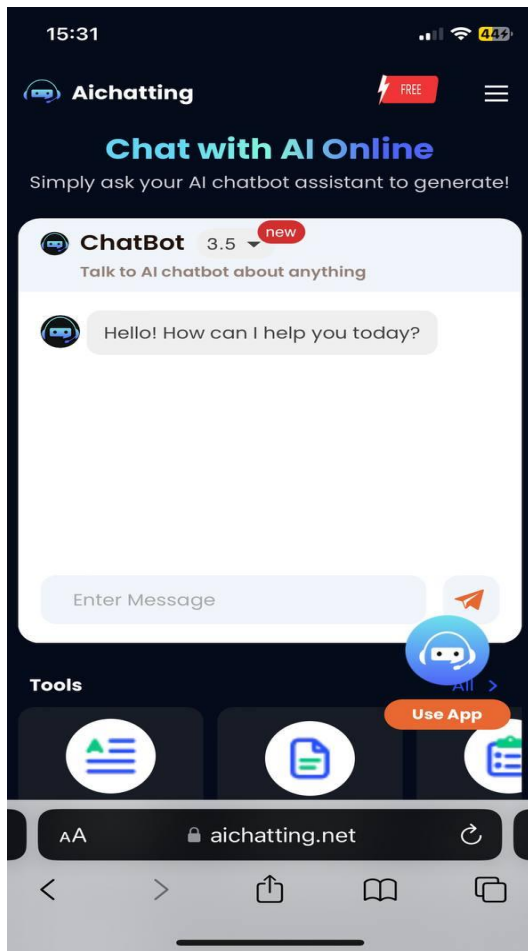

Рис. 2.2 AIchat

ChatGPT та AIchat є інноваційними інструментами штучного інтелекту, які мають значний потенціал для вдосконалення письмових навичок учнів 5-9 класів. Завдяки інтерактивному підходу, миттєвому зворотному зв'язку та персоналізованим рекомендаціям, ці технології сприяють не лише покращенню граматики й стилю, але й розвитку творчого мислення, креативності та самостійності. Їхнє використання у навчальному процесі допомагає учням адаптувати свої навички письма до різних ситуацій, що робить навчання англійською мовою цікавим, ефективним і мотивуючим.

Висновки до Розділу 2

У процесі навчання письму англійською мовою учнів 5-9 класів важливу роль відіграє розвиток різноманітних навичок, таких як структурованість тексту, граматична точність, використання лексичних одиниць та стилістичних особливостей. У 5 класі основна увага зосереджена на базових лексичних і граматичних структурах, таких як Present Simple і Present Continuous, в той час як учні 6 класу вже починають працювати з більш складними часами (Past Simple, Future Simple) і застосовувати більш розвинені описові конструкції. Для 7 класу характерними є завдання на детальні описи, есе та офіційне та неофіційне листування, що сприяє розвитку логічної послідовності викладу думок.

Важливою складовою навчання письму у 8 класі є поглиблене освоєння есе, статей і аргументативних текстів, що вимагають від учнів чіткості думки, правильного використання умовних речень першого і другого типів, а також пасивного стану. Учні 9 класу досягають рівня, який дозволяє їм створювати більш складні тексти, зокрема дискусійні есе, звіти та аналізи, в яких важливо зберігати логічність, граматичну точність та стилістичну відповідність.

Інтеграція сучасних технологій штучного інтелекту, таких як ChatGPT та AIChat, може значно підвищити ефективність навчання письма англійською мовою. Вони надають можливість учням отримувати миттєвий зворотний зв'язок, що сприяє покращенню граматичних навичок, розширенню словникового запасу та розвитку стилістичних здібностей. ChatGPT дозволяє учням отримувати індивідуальні рекомендації відповідно до рівня їхніх знань, а також пропонує завдання, які відповідатимуть навчальним потребам учнів. AIChat також підтримує учнів в їхній творчості, допомагаючи генерувати ідеї для історій та надаючи поради щодо структури та змісту текстів.

ChatGPT вирізняється низкою вагомих переваг. Його здатність до індивідуалізованого підходу дозволяє адаптувати завдання та рекомендації відповідно до рівня знань учня. Вражає широкий функціонал, що охоплює граматичну точність, стилістичну виразність і підтримку творчих завдань. Завдяки інтерактивності інструмент дає змогу гнучко пояснювати складні теми й оперативно відповідати на запитання. Розвиток креативності забезпечується через написання есе, історій та інших творчих текстів, що стимулює творче мислення учнів. Ця платформа підвищує зацікавленість у навчанні, зберігаючи високу мотивацію учнів. Водночас ChatGPT має певні недоліки. Можливі помилки у рекомендаціях або виправленнях, брак уваги до емоційного контексту, який важливий у педагогічній практиці, а також залежність від стабільного інтернет-з'єднання.

AIChat також демонструє свої сильні сторони. Він забезпечує миттєвий зворотний зв'язок, ретельно аналізує тексти, виявляючи граматичні, лексичні та стилістичні помилки, і пропонує вдосконалення. Сприяє збагаченню словникового запасу, пропонуючи синоніми та контекстуальні приклади вживання слів. Інструмент підтримує написання текстів різного рівня складності, від простих повідомлень до глибоких аналітичних есе. Його функціонал з редагування допомагає учням удосконалювати структуру й логіку текстів, роблячи їх більш чіткими та виразними. Однак серед недоліків можна виділити обмежену адаптацію до специфічних потреб кожного учня, можливість інформаційного перевантаження через надмір рекомендацій та недостатню увагу до пояснення помилок, зосереджуючись переважно на їх виправленні.

ChatGPT вирізняється як інструмент, що найкраще підходить для інтерактивного навчання, пояснення складних тем і стимулювання творчості. AIChat, своєю чергою, демонструє ефективність у глибокому аналізі текстів, вдосконаленні граматики та збагаченні лексичного запасу, роблячи навчання більш структурованим та результативним.

Таким чином, розвиток навичок письма в 5-9 класах сприяє формуванню важливих компетенцій, таких як логічне мислення, граматична точність і стилістична адаптація. Використання технологій ШІ, зокрема ChatGPT та AIChat, дозволяє не лише підвищити рівень письма учнів, але й зробити процес навчання більш інтерактивним і персоналізованим, що в свою чергу сприяє підвищенню мотивації та залученості учнів.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПИСЬМА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ШІ ТЕХНОЛОГІЙ CHATGPT І AICHAT

Метою даного Розділу є вивчення ефективності інтерактивних методів навчання письма англійською мовою для учнів 5 класу із використанням технологій штучного інтелекту, зокрема ChatGPT. Дослідження спрямоване на розвиток письмових навичок учнів шляхом впровадження інтерактивних вправ, які покращують лексичні, граматичні та стилістичні вміння школярів.

Для проведення дослідження обрано формат педагогічного експерименту, який передбачає порівняння результатів навчання у двох групах 5-Г класу, комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький лицей № 25 Луцької міської ради»: контрольній та експериментальній. Контрольна група працюватиме за традиційною методикою навчання письма, яка включає виконання вправ із підручника, стандартних завдань на заповнення пропусків, написання текстів за зразком тощо. Експериментальна група, у свою чергу, навчатиметься із використанням ChatGPT для виконання інтерактивних вправ і завдань, адаптованих до тематики уроків.

Для забезпечення наукової валідності експерименту дотримано принцип еквівалентності груп. Контрольна та експериментальна групи формуються із учнів, які мають однаковий рівень знань англійської мови, що визначено за результатами попереднього тестування. Кожна група складається з 25 учнів, що забезпечує репрезентативність вибірки. Усі учасники дослідження мають початковий рівень володіння мовою (A1).

Експеримент тривав 4 тижні і охоплював 5 уроків по 45 хвилин. Темою занять обрано "Clothes", яка відповідає програмі з англійської мови для 5 класу. У рамках цієї теми учні вчилися описувати свій одяг і одяг інших людей, використовували лексику, пов'язану з одягом, кольорами та матеріалами, а також створювати структуровані письмові тексти.

Підходи до навчання письма в контрольній та експериментальній групах будуть суттєво різнитися, що дозволить порівняти ефективність традиційних та інтерактивних методів.

У контрольній групі заняття проводилися за традиційною методикою, яка передбачає фокус на виконанні вправ із підручника, написанні коротких текстів за зразком, а також перевірку знань наприкінці кожного уроку за допомогою тестування. Такий підхід спрямований на закріплення базових знань з граматики та лексики, але переважно використовувались репродуктивні методи навчання.

У експериментальній групі акцент зроблено на інтерактивних вправах, створених за допомогою ChatGPT. Ці вправи сприятимуть активному залученню учнів у процес навчання, стимулюватимуть їхню творчість та здатність до самостійного мислення.

Наприклад: Заповнення пропусків: ChatGPT генерує тексти з пропущеними словами, які учні повинні відновити, використовуючи тематичну лексику. Це допомагає закріпити лексичні одиниці у контексті. Створення діалогів: Учні пишуть діалоги у відповідь на запитання, сформульовані ChatGPT, наприклад: *"What do you wear on a rainy day?"*.

Ця вправа розвиває вміння формулювати відповіді відповідно до ситуації спілкування. Опис картинок: Учням пропонується описати персонажа на картинці, зазначаючи, що він носить, його стиль одягу та кольори. Така вправа формує навички створення зв'язних текстів і водночас розширює словниковий запас. Розширення речень: ChatGPT пропонує базове речення, яке учні мають розширити додатковими деталями, наприклад, вказуючи матеріал, колір чи місце використання предмета. Це тренує вміння деталізувати висловлювання. виправлення помилок: ChatGPT генерує текст із навмисними помилками, які учні повинні знайти та виправити. Це допомагає покращити увагу до деталей і розвиває навички редагування тексту.

Завдяки такому підходу, експериментальна група мала можливість не лише вдосконалювати письмові навички, але й розвивати креативність та вміння працювати з текстами різних типів. Порівняння результатів обох груп дозволило оцінити ефективність інтерактивних методів у навчанні письма.

Для оцінки результатів ефективності інтерактивних методів у кожній групі проведено попереднє та підсумкове тестування, яке включало написання текстів на основі запропонованої тематики. Це дозволяє порівняти прогрес учнів за ключовими критеріями: правильність граматики, багатство лексики, логічність та структура текстів.

Крім того, для аналізу змін у мотивації учнів проведено анкетування до та після експерименту. Запитання в анкетах охоплюватимуть рівень зацікавленості учнів у навчанні, задоволення уроками та оцінку інтерактивних методів.

Результати експерименту дають змогу оцінити, наскільки ефективним є використання ChatGPT у навчанні письма, і запропонувати рекомендації щодо його інтеграції у шкільну програму.

Для оцінки ефективності інтерактивних методів навчання письма англійською мовою у 5-му класі використовувалося три основні методи: спостереження, тестування та аналіз письмових робіт учнів. Такий підхід забезпечує комплексну оцінку змін у рівні сформованості письмових навичок, враховуючи як кількісні, так і якісні аспекти навчального процесу.

Спостереження є важливим методом для збору якісної інформації про поведінку учнів під час виконання письмових завдань. Протягом уроків я фіксувала рівень активності учнів, їхнє залучення до роботи в парах або групах, а також використання нових лексичних і граматичних структур у процесі письма.

Для цього використовувалася спеціально розроблена матриця спостереження, у якій фіксуються такі показники, як кількість учнів, які активно виконують завдання, частота творчих ідей у текстах, типи та способи виправлення помилок (самостійно чи з допомогою інших учнів). Це дозволяє

простежити динаміку залученості учнів та їхню адаптацію до інтерактивних методів навчання письма.

Тестування є іншим важливим методом для кількісного вимірювання змін у рівні письмових навичок учнів. На початку експерименту проводилось попереднє тестування, яке дозволяє оцінити базовий рівень письмових компетенцій кожного учня. Тести містили завдання, які відповідають вимогам рівня A2 за стандартами CEFR, наприклад, написання коротких текстів, таких як листи чи описи, заповнення пропусків у текстах за заданою лексикою, а також редагування помилок у текстах. Після завершення експерименту аналогічне тестування проведено повторно. Отримані результати оцінювалися за такими критеріями, як змістовність та структурованість тексту, коректність використання граматики і лексики, кількість орфографічних та граматичних помилок. Порівняння результатів дозволяє визначити прогрес учнів та оцінити вплив інтерактивних методів на розвиток письма.

Доповненням до спостереження та тестування є аналіз письмових робіт, створених учнями у процесі експерименту. Цей метод дозволяє детально оцінити якісні зміни у текстах, написаних учнями, зокрема обсяг тексту, здатність до логічного викладення думок, використання творчих підходів, а також коректність граматичних і лексичних конструкцій. Аналіз письмових робіт забезпечує можливість побачити, як учні застосовують нові знання та навички на практиці, і як інтерактивні методи сприяють розвитку їхнього письма.

Комбіноване використання спостереження, тестування та аналізу письмових робіт дозволило отримати всебічну картину ефективності інтерактивних методів навчання письма англійською мовою у 5-му класі.

Я пропоную такі вправи (табл. 3.1) для навчання письму генеровані чатом GPT по темі «Clothes» за підручником PREPARE Student's Book для 5 класу [22].

Таблиця 3.1

Вправи для навчання письму, згенеровані ChatGPT по темі «Clothes»

Тип вправи	Опис завдання	Приклад
Заповнення пропусків	Учням пропонується текст з пропусками, де потрібно вставити правильні слова, що стосуються одягу. Це сприяє активному використанню нової лексики в контексті.	"She's wearing _____ (type of clothing). It's _____ (color). She's also wearing _____ (accessory)."
Створення діалогу	Генерація діалогів між учнями для тренування письмового спілкування та застосування граматичних конструкцій на тему одягу. Завдання передбачає створення власного діалогу за аналогією.	Учень А: "What are you wearing today?" Учень В: "I'm wearing a blue t-shirt and black jeans. What about you?" Учень А: "I'm wearing a red jacket and white sneakers because it's cold."
Опис картинки	Учні описують зображення людей в різному одязі, звертаючи увагу на деталі, такі як кольори, стиль, аксесуари тощо. Це розвиває уяву та навички письмового опису.	"Describe what the person in the picture is wearing. What colour is her clothing? What accessories is she wearing? What style of clothing?"
Розширення речень	Учням пропонують базові речення, які вони повинні розширити, додаючи інформацію про одяг, стиль чи матеріал. Це сприяє вдосконаленню складності мовлення.	Базове речення: "I am wearing a t-shirt." Завдання: Розширити це речення. Відповідь: "I am wearing a blue t-shirt with a large logo on the front, and it is made of cotton. It's very comfortable."

Виправлення помилок	Учням пропонується текст з помилками в лексичних чи граматичних конструкціях. Завдання полягає у знаходженні та виправленні цих помилок, що розвиває уважність і граматичну точність.	Текст: "She wear a red dress and white boot." Завдання: Виправити помилки. Виправлення: "She wears a red dress and white boots."
---------------------	---	--

Завдання такого типу допомагає учням виявляти типові помилки та покращувати їхню граматичну точність.

Після виконання вправ на тему «Clothes», створених за допомогою ChatGPT, учні проходили анкетування для оцінки свого прогресу у письмових навичках. Це важливий етап, який допомагає не лише оцінити ефективність вправ, але й визначити слабкі місця в навчанні для подальшого вдосконалення методів роботи.

Опитування, тобто анкетування складається з кількох запитань, що дають учням можливість оцінити, які аспекти їхнього письма покращилися після виконання вправ. Такі запитання допомагають зрозуміти, чи стали учні більш впевненими у використанні нової лексики, граматики та синтаксису. Учнів було опитано, які вправи допомогли їм найкраще вивчити лексику одягу, чи стало їм легше писати про одяг, а також які вправи здавалися їм найскладнішими. Зокрема, запитання про те, чи допомогли вправи з діалогами краще використовувати лексику в спілкуванні, дозволяє зрозуміти, наскільки учні навчилися застосовувати нові слова в реальних ситуаціях.

Анкетування перед експериментом:

What are you wearing today?

Can you name the colors of your clothes?

What type of clothes do you usually wear at home?

Do you know how to describe your favorite outfit in English?

What is your favorite piece of clothing? Why?

Can you write a sentence using the words "shirt" and "blue"?

Do you know how to describe the material of your clothes (e.g., cotton, wool)?

What do you wear when it's cold outside?

Can you write a short sentence about your shoes?

Do you know how to use "I am wearing" in a sentence?

Анкетування після експерименту:

What are you wearing today? Describe in detail.

Can you name the colors, materials, and types of clothes in your outfit?

What clothes do you wear to a party? Why?

Write a sentence about your favorite outfit and why you like it.

How do you choose your clothes for school?

Can you write a paragraph about your outfit today, including colors, materials, and reasons for your choice?

What type of clothes do you wear in summer? Describe.

Do you feel confident describing your clothes in English now? Why or why not?

Write a sentence using the words "comfortable," "white," and "because."

What new words or phrases about clothes did you learn during the exercises?

Після проходження опитування, учні порівнювали два тести: один, який вони виконували до проходження вправ, і другий – після виконання всіх завдань.

Перший тест учні пройшли до виконання вправ і він мав на меті оцінити їхні первісні навички письма. Наприклад, учні повинні написати кілька речень про те, що вони носять на той момент. Завдання виглядало так: *Write a short text about your clothes today. What are you wearing?* У цьому тесті учні вказали типи одягу, кольори, але, їхня лексика була обмежена, а тексти –

короткими. Цей тест оцінював базові навички письма учнів. Зазвичай тексти учнів на цьому етапі були короткими, використовувалася обмежена лексика, що стосувалася лише базових типів одягу, таких як «shirt», «pants», «dress» і т.д. Багато учнів припускалися граматичних помилок, зокрема, в узгодженні часу, використанні артиклів або прикметників. Наприклад, учні писали такі прості речення, як: «I wear a shirt. My pants are blue.»

Другий тест учні виконали після виконання вправ, і завдання було більш складним. Вони повинні були написати більш детальний текст про свій одяг, вказуючи не лише кольори та типи одягу, а й додаткові деталі, такі як вибір одягу для конкретної ситуації. Завдання виглядало так: *Write a detailed text about your clothes. What are you wearing? What colour is your shirt? What type of shoes do you wear? Why did you choose this outfit today?* Цей тест допоміг учням продемонструвати, як вони використовують нову лексику, граматичні конструкції, а також розширену інформацію про одяг.

Порівнюючи ці два тести, я можу оцінити зміни у письмових навичках учнів. Зокрема, звертається увага на кілька аспектів: різноманітність лексики, використання граматичних конструкцій, довжина та складність тексту. Після виконання вправ учні, почали використовувати більш різноманітну лексику, застосовувати складніші граматичні конструкції, а їхні тексти стали довшими та більш деталізованими. Учні стали використовувати більш різноманітні слова для опису одягу та інших аспектів, наприклад, «comfortable», «white», «blue», «red». Вони почали правильно використовувати артикли («a», «the»), займенники, а також досконаліше вживати прикметники та прислівники.

Тексти учнів значно подовжилися, що свідчить про їхній прогрес у розширенні опису та здатність використовувати нову лексику в контексті. Також я звернула увагу на впевненість учнів у застосуванні нової лексики. Якщо учні стали більш вільно використовувати вирази для опису одягу або стали більш креативними при написанні діалогів чи описів, це свідчить про прогрес у навчанні. Також було помітно зростання рівня граматичної компетенції учнів. Вони почали використовувати складніші граматичні

конструкції, наприклад, із прислівниками часу («today»), частками («very», «because»). Це свідчить про те, що вправи допомогли учням краще засвоїти граматичні структури та забезпечили їм більшу впевненість у написанні текстів.

Варто зазначити, що незважаючи на покращення, деякі учні ще припускалися помилок у використанні артиклів або вживанні неправильної форми прикметників. Окрім того, в деяких учнів залишалася тенденція до використання простих речень, що свідчить про потребу в подальшій практиці розширення текстів.

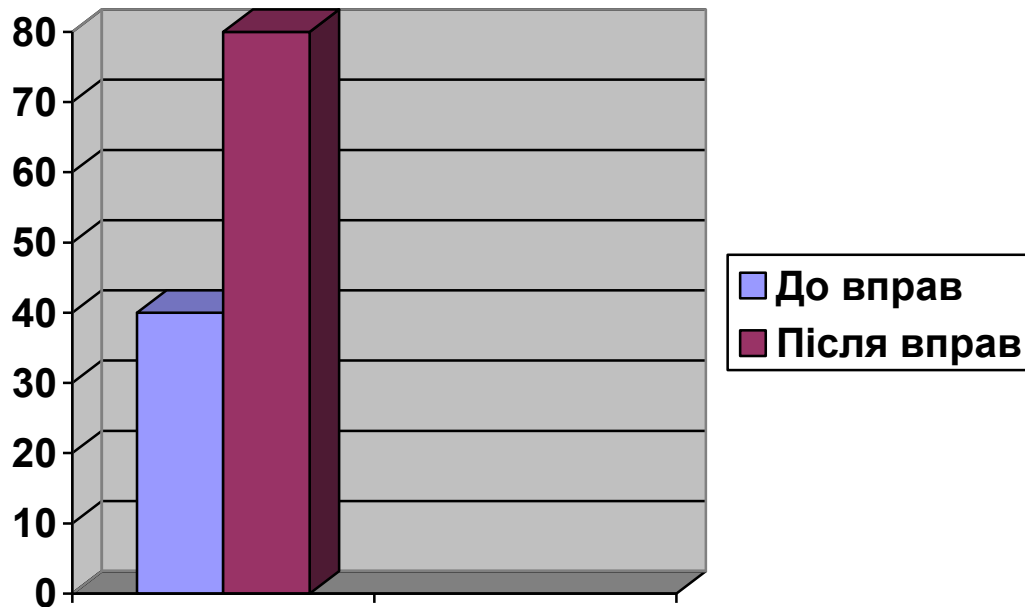
Загалом, дослідження підтвердило, що вправи, згенеровані за допомогою ChatGPT, є ефективним інструментом для покращення письмових навичок учнів 5 класу на тему «Clothes». Інтерактивні завдання сприяли розвитку лексичної та граматичної компетенції учнів, допомогли їм розвивати навички опису, створення діалогів та розширення текстів. Результати також показали, що використання таких інноваційних методів у навчанні підвищує рівень зацікавленості учнів і мотивує їх до активної участі в навчальному процесі.

Вправи на основі ChatGPT не лише допомогли учням краще освоїти лексику, а й навчили їх ефективно застосовувати її в письмовій формі, що є важливим етапом у розвитку мовних навичок. У результаті дослідження ми можемо зробити висновок, що використання таких технологій значно підвищує ефективність навчання, робить його більш інтерактивним та доступним для учнів. Завдяки таким вправам учні не тільки вивчили нові слова, але й навчилися застосовувати їх у письмовій формі, покращуючи свої мовні навички. Я, в свою чергу, дала зворотний зв'язок учням, підкреслюючи їхні сильні сторони та вказуючи на області, що потребують додаткової уваги. Це дозволило розвивати мовні навички учнів, підвищуючи їхню впевненість у написанні текстів і покращуючи загальну якість письмового мовлення.

Ось діаграма, що показує поліпшення в навичках письма до та після виконання вправ:

До вправ – 40% учнів вказали, що їхні навички письма не були добре розвинені.

Після вправ – 80% учнів відзначили значне покращення своїх навичок письма після виконання завдань, створених за допомогою ChatGPT.

На основі представлених даних можна зробити висновок, що використання вправ, створених за допомогою ChatGPT, значно покращило навички письма учнів. До виконання вправ лише 40% учнів оцінювали свої навички письма як добре розвинені, тоді як після роботи з інноваційними завданнями цей показник зріс до 80%. Це свідчить про високу ефективність впровадження штучного інтелекту в освітній процес, зокрема у навчанні письма учнів середньої школи.

Висновки до Розділу 3

Метою дослідження є вивчення ефективності інтерактивних методів навчання письма англійською мовою учнів 5 класу з використанням технологій штучного інтелекту, зокрема ChatGPT. Дослідження спрямоване на розвиток письмових навичок учнів шляхом інтеграції інтерактивних вправ, які покращують лексичні, граматичні та стилістичні вміння школярів.

Для реалізації мети було проведено педагогічний експеримент, що передбачав порівняння результатів навчання у двох групах 5-Г класу комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький ліцей № 25 Луцької міської ради»: контрольній та експериментальній. Контрольна група працювала за традиційною методикою навчання письма, яка включала виконання вправ із підручника, стандартних завдань на заповнення пропусків, написання текстів за зразком тощо. Експериментальна група, в свою чергу, навчалась за допомогою ChatGPT для виконання інтерактивних вправ, адаптованих до теми уроків.

З метою забезпечення наукової валідності експерименту було дотримано принципу еквівалентності груп. Обидві групи склалися з 25 учнів, рівень знань яких був однаковим за результатами попереднього тестування, і вони мали початковий рівень володіння англійською мовою (A1). Експеримент тривав 4 тижні, кожен урок тривав 45 хвилин. Темою занять обрано "Clothes", що відповідає програмі з англійської мови для 5 класу. Учні вивчали опис одягу, використовуючи лексику, пов'язану з кольорами, стилями, матеріалами, а також створювали структуровані письмові тексти.

Підходи до навчання письма в контрольній та експериментальній групах суттєво відрізнялися. У контрольній групі заняття проводились за традиційною методикою, що зосереджувалась на виконанні вправ із підручника, написанні коротких текстів за зразком та перевірці знань через тестування. Такий підхід спрямований на закріплення граматики та лексики, але переважно використовувались репродуктивні методи.

У експериментальній групі акцент робився на інтерактивних вправах, що генерувались ChatGPT. Вправи включали заповнення пропусків, створення діалогів, опис картинок, розширення речень і виправлення помилок. Наприклад, завдання на заповнення пропусків передбачало відновлення слів, що стосуються одягу, у контексті. Вправи на створення діалогів сприяли розвитку письмового спілкування та застосуванню

граматичних конструкцій на тему одягу. Завдання на опис картинок допомагали учням використовувати правильну лексику для детального опису одягу та його кольорів. Інші завдання включали розширення простих речень і виправлення граматичних помилок, що дозволяло учням вдосконалювати свої навички редагування.

Результати експерименту оцінювались через попереднє та підсумкове тестування, які включали написання текстів на основі запропонованої тематики. Це дозволило порівняти прогрес учнів за ключовими критеріями, такими як правильність граматики, багатство лексики та логічність текстів.

Для аналізу змін у мотивації учнів було проведено анкетування до та після експерименту. Опитування охоплювало рівень зацікавленості учнів у навчанні, задоволення уроками та оцінку інтерактивних методів. Також використовувались три основні методи оцінки ефективності інтерактивних методів: спостереження, тестування та аналіз письмових робіт учнів. Спостереження допомогло зафіксувати рівень активності учнів та їх залученість до роботи, а тестування – кількісно виміряти зміни у письмових навичках. Аналіз письмових робіт дозволив оцінити якісні зміни, зокрема в обсязі текстів, здатності учнів до логічного викладення думок та використання нових мовних засобів.

Результати показали, що інтерактивні вправи, створені за допомогою ChatGPT, значно підвищили рівень залученості учнів у навчальний процес і сприяли розвитку їх творчих та письмових навичок. Порівняння тестів до та після експерименту показало, що учні експериментальної групи стали використовувати більш різноманітну лексику, застосовувати складніші граматичні конструкції і писати більш детальні тексти.

Використання ChatGPT у навчанні письма виявилось ефективним засобом для розвитку не тільки письмових навичок, але й творчих здібностей учнів, а також сприяло підвищенню їхньої мотивації до вивчення англійської мови.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Магістерська робота була спрямована на вивчення ефективності застосування технологій штучного інтелекту, зокрема ChatGPT, для розвитку навичок письма англійською мовою учнів 5-9 класів. За результатами проведеного дослідження, можна зробити кілька важливих висновків, що стосуються як ефективності інтерактивних методів навчання письма, так і перспектив використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі.

Перш за все, варто зазначити, що використання інтерактивних вправ, розроблених за допомогою ChatGPT, істотно підвищує активність учнів на уроках і їхню зацікавленість у процесі навчання. Різноманітні вправи, такі як заповнення пропусків, створення діалогів, розширення речень та виправлення граматичних помилок, виявилися дуже ефективними у розвитку навичок письма. Завдяки інтерактивному підходу учні не тільки вдосконалюють граматичні навички, але й збільшують свій лексичний запас, навчаючись створювати різноманітні текстові форми.

Інший важливий аспект, який був помічений у результатах експерименту, — це підвищення мотивації учнів. Завдяки використанню технологій штучного інтелекту учні відчувають більший інтерес до навчання, адже інтерактивні завдання, засновані на ChatGPT, дозволяють їм більш активно брати участь у процесі. Це також дає можливість працювати з навчальними матеріалами у зручній для них спосіб, що робить процес навчання менш нудним і більш захопливим.

Однією з головних переваг використання ChatGPT є його здатність надавати персоналізовану підтримку. Штучний інтелект може адаптувати вправи до індивідуального рівня учня, забезпечуючи зворотний зв'язок у реальному часі. Це дозволяє учням працювати над своїми помилками, розвивати навички самостійної роботи і покращувати свої результати без постійного втручання вчителя. Таким чином, ChatGPT став важливим

інструментом для підтримки індивідуального навчання та розвитку навичок письма, допомагаючи кожному учневі на їхньому власному рівні.

Дослідження продемонструвало, що вправи, створені за допомогою ChatGPT, є дієвим інструментом для покращення письмових навичок учнів 5 класу на тему «Clothes». Анкетування, проведене до і після виконання завдань, дозволило виявити значний прогрес у письмі учнів, включаючи розширення лексичного запасу, удосконалення граматичних навичок та зростання впевненості в описах одягу. Порівняння двох тестів показало, що після виконання вправ учні почали використовувати різноманітнішу лексику та складніші граматичні конструкції, їхні тексти стали довшими, більш деталізованими та креативними, а також було помітне зростання вільного використання нової лексики у контексті. Результати також підтвердили ефективність інтерактивних завдань, що сприяли залученню учнів до активного навчального процесу. Якщо до виконання вправ лише 40% учнів оцінювали свої письмові навички як добре розвинені, то після завдань цей показник зріс до 80%.

Зважаючи на результати дослідження, рекомендується активно впроваджувати технології штучного інтелекту в навчальні програми для розвитку письмових навичок учнів. Використання таких інструментів дозволяє зробити навчальний процес більш ефективним, цікавим і мотивуючим для учнів. У майбутньому застосування технологій штучного інтелекту може стати невід'ємною частиною освітнього процесу, що сприятиме покращенню якості освіти та розвитку навичок у сучасних учнів.

Отже, використання ChatGPT для розвитку навичок письма англійською мовою учнів 5-9 класів показало свою високу ефективність. Технології штучного інтелекту не лише підтримують традиційні методи навчання, а й надають нові можливості для персоналізованого підходу, що в результаті підвищує мотивацію учнів і покращує якість їхніх знань і навичок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бібік, Н. М., & Кузьменко, О. В. *Методика викладання іноземних мов у середній школі*. Київ: Освіта, 2015.
2. Бондаренко, С. О. "Інтерактивні методи навчання письма у шкільній освіті: теорія і практика." *Педагогічні науки*, 2020, № 5, с. 45–52.
3. Міністерство освіти і науки України. "Державний стандарт базової середньої освіти." Київ: МОН України, 2022.
4. "Методика формування комунікативного письма." Сумський державний університет. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua>.
5. Нілан, Р. *Штучний інтелект в освіті: методи та підходи*. Київ: Наукова думка, 2020.
6. Пасова, Є. І. "Методика формування комунікативної компетентності в письмовому мовленні учнів старших класів загальноосвітніх шкіл." URL: <https://pedpsy.duan.edu.ua>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 897 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання».
8. Скорнякова М. Є. Сучасні методи викладання англійської мови. // М. Є. Скорнякова Англійська мова та література. Київ, 2005. 131 с.
9. "Український стартап Grammarly підкорює світ." URL: <https://iii.ua/uk/ukrayinskiy-startap-grammarly-pidkoryuie-svit>.
10. Чернобривець Л. Формування навичок письма шляхом використання новітніх інформаційних технологій на середньому етапі навчання англійської мови [Електронний ресурс] URL: <http://11.ucoz.ua/blog>
11. "Штучний інтелект у освіті." URL: <https://studentam.net.ua/content/view/8407/97/>.
12. "Як працює гейміфікація в онлайн-тренінгах і системах управління навчанням." URL: <https://kwiga.com/ua/blog/yak-pracyuye-gejmifikaciya-v-onlajn-treningah-i-sistemah-upravlinnya-navchannyam>.

13. British Council. "Teaching Writing in Secondary Education: New Approaches." URL: <https://www.britishcouncil.org>
14. Brown, A. I. The Impact of Artificial Intelligence on Language Learning. *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching*, 9(2), 2019. P. 1-15.
15. Brown, H. D. *Principles of Language Learning and Teaching*. Pearson Longman, 2007.
16. Ellis, R. *Learning a Second Language through Interaction*. John Benjamins Publishing Company, 2009.
17. Garcia, M. R., & Nguyen, T. H. Artificial Intelligence in Language Learning: A Comprehensive Review. *Educational Technology Research and Development*, 69(3), 2021. P.1301-1327.
18. Grabe, W., & Kaplan, R. B. *Theory and Practice of Writing: An Applied Linguistic Perspective*. Routledge, 2014.
19. "Grammarly: Покращення навичок письма." URL: <https://www.grammarly.com>.
20. Hedge, T. *Writing*. Oxford University Press, 2005.
21. "Hemingway App для вдосконалення письма." URL: <https://hemingwayapp.com/?lang=en>.
22. Kosta, J., Williams, M. *Prepare Student's Book : підручник для 5 класу (рівень CEFR A1)*: Cambridge University Press, 2023. 120 с.
23. Kuhlmann, M. *Artificial Intelligence in Education: The Future of Learning*. Educational Technology Publications, 2019.
24. Lee, S. Y., & Park, H. J. Personalized Language Learning with Artificial Intelligence: Strategies and Applications. *Journal of Educational Computing Research*, 60(1), 2022. P. 65-81.
25. Li, Y. "The Impact of Artificial Intelligence on the Education System: A Review of Current Trends." *Journal of Educational Technology Development and Exchange*, vol. 13, no. 1, 2020, pp. 1–10.

26. Novak, D., & Miller, A. "The Application of AI in Language Learning: A Case Study of ChatGPT." *Journal of Educational Technology Research*, vol. 12, no. 4, 2023, pp. 123–138.
27. OECD. "The Future of Education: AI and Writing." URL: <https://www.oecd.org>.
28. Smith, J. K., & Johnson, L. M. Integrating Artificial Intelligence into Language Education: Opportunities and Challenges. *Journal of Educational Technology & Society*, 23(1), 2020. P. 112-125.
29. Warschauer, M., & Grimes, D. "Audience, Authorship, and Artifact: The Effect of Online Technologies on Writing in the Classroom." *The International Journal of Technology, Knowledge, and Society*, vol. 3, no. 1, 2007, pp. 1–12.
30. Zhou, Y. "The Role of Artificial Intelligence in Enhancing Writing Skills." *International Journal of Educational Technology*, vol. 10, no. 2, 2019, pp. 30–42.